

УДК 338.2 : 339.13

О.Я. Каправа, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Тернопільський національний технічний університет ім.І.Пулюя, Україна

Науковий керівник: І.О. Мартиняк, канд.екон.наук., доц.

ВДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ БАНКІВ

O. Kaprava, the 2nd (master's) level of higher education applicant

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

I. Martyniak, PhD, Assoc. Prof., scientific supervisor

IMPROVEMENT OF THE BANK'S BUSINESS PROCESSES IN THE CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY: THE EXAMPLE OF UKRAINIAN AND GLOBAL BANKS

У сучасних умовах сталого розвитку економіки фінансові установи, зокрема банки, відіграють важливу роль у забезпеченні економічної стабільності, збереженні навколишнього середовища та соціальної відповідальності. Для вдосконалення бізнес-процесів банків в умовах сталого розвитку економіки особливо важливо адаптувати діяльність фінансових установ до сучасних викликів глобалізації та інтеграції у світовий фінансовий простір. Цей процес потребує гармонізації регуляторного середовища з міжнародними стандартами, такими як Базельські принципи банківського регулювання, що сприятиме зміцненню фінансової стабільності, прозорості операцій та довгостроковій ефективності банківської діяльності.

Суттєвим кроком до вдосконалення є підвищення рівня цифровізації банківських послуг. Інноваційні технології, зокрема блокчейн, штучний інтелект та фінтех-рішення, забезпечують автоматизацію операцій, покращення клієнтського досвіду та зниження операційних витрат. Впровадження таких технологій, як показує досвід провідних світових банків, створює передумови для інтеграції екологічних і соціальних принципів у банківську діяльність.

У світі є кілька великих банків, які демонструють успішний досвід впровадження новітніх технологій, розширення бізнесу та інвестування в інноваційні рішення. Витрати на такі ініціативи та терміни їх окупності варіюються залежно від специфіки проєктів, масштабів інвестицій і ринку. В табл. 1 наведено приклади використання інструментів сталого розвитку та цифрової економіки окремими банками.

Таблиця 1

Досвід інвестування в цифрові та зелені технології окремих банків

Банк	Інвестиції	Окупність
JPMorgan Chase (США)	-У 2022 році JPMorgan Chase витратив понад 12 мільярдів доларів на технологічні інновації, включаючи розвиток штучного інтелекту, блокчейн-рішень та цифрових платформ. -Банк активно інвестує у проєкти сталого розвитку, виділивши 285 мільярдів доларів на фінансування екологічних і соціально значущих ініціатив до 2030 року.	- Цифрові ініціативи приносять економічний ефект упродовж 3-5 років завдяки залученню нових клієнтів та зниженню операційних витрат. - Інвестиції у "зелені" проєкти окупаються довше — близько 10-15 років, однак вони посилюють репутацію банку та приваблюють стійкі інвестиції.
Industrial and	-ICBC інвестував понад 15	- Інвестиції у цифровізацію приносять

Commercial Bank of China (ICBC, Китай)	мільярдів доларів у модернізацію інфраструктури, включаючи цифровізацію послуг, підтримку екологічних ініціатив та впровадження смарт-банкінгу. -Активно фінансує інфраструктурні проєкти у країнах, які беруть участь у китайській ініціативі "Один пояс, один шлях"	результат через 4-6 років завдяки зростанню клієнтської бази в онлайн-банкінгу. - Фінансування екологічних ініціатив окуповується в середньому за 10 років.
HSBC (Велика Британія)	- HSBC планує інвестувати 1 трильйон доларів у фінансування сталого розвитку до 2050 року. - У цифровізацію банківських операцій та інноваційні платформи банк вклав майже 10 мільярдів доларів у період з 2020 до 2023 року.	- Цифрові платформи, такі як інтернет-банкінг, забезпечують зростання доходів на 7-10% щорічно. Окупність таких інвестицій становить 5-7 років. - "Зелені" фінансові продукти, такі як облігації сталого розвитку, приносять довгостроковий ефект через 10-15 років.

Лідером у сфері цифрових банківських послуг в Україні є ПриватБанк. Серед його ключових досягнень — мобільний додаток Privat24, який налічує понад 13 мільйонів користувачів та надає повний спектр банківських послуг в онлайн-режимі. Крім того, банк активно інвестує в екологічні ініціативи, такі як встановлення сонячних панелей на своїх відділеннях. У 2023 році банк виділив понад 50 мільйонів гривень на розвиток відновлюваних джерел енергії; загальні інвестиції в цифрові технології за останні 5 років перевищили 1 мільярд гривень. За оцінками експертів встановлення сонячних панелей окуповується протягом 5-7 років за рахунок зниження витрат на електроенергію, а інвестиції в цифровізацію демонструють високий рівень ефективності, збільшуючи клієнтську базу на 20% щорічно.

Ukrsibbank BNP Paribas Group- Ukrsibbank, частина глобальної BNP Paribas Group, активно фокусується на корпоративному сегменті, впроваджуючи сучасні фінансові рішення для бізнесу, зокрема зелене фінансування. У сфері роздрібного бізнесу банк пропонує інноваційні продукти, такі як еко-кредити на енергозберігаючі технології та інвестиційні програми. У 2023 році банк інвестував 30 мільйонів євро в розвиток зеленого фінансування, включаючи кредити на енергоефективність та екологічні ініціативи. Зелений портфель банку забезпечує зростання прибутків за рахунок партнерських програм із міжнародними організаціями. Середній термін окупності зелених кредитів — 5-10 років залежно від типу проєкту. Витрати на цифровізацію за останні 3 роки становили близько 500 мільйонів гривень.

Ощадбанк, як найбільший державний банк України, активно модернізує мережу відділень. Банк реалізує програми доступного кредитування малого бізнесу, зокрема для жінок-підприємців, а також розвиває послуги для аграрного сектору. За останні 3 роки банк інвестував понад 2 мільярди гривень у модернізацію інфраструктури, включаючи енергоефективні заходи для своїх відділень. У 2022 році витрати на програми соціальної відповідальності склали понад 100 мільйонів гривень. Модернізація відділень дозволяє знизити енергоспоживання на 30-40%, що окуповується протягом 6-8 років. Програми підтримки малого бізнесу сприяють розширенню клієнтської бази, що дає довгостроковий економічний ефект.

В умовах сталого розвитку економіки українські банки активно впроваджують новітні технології та модернізують бізнес-процеси, щоб залишатися конкурентоспроможними як на національному, так і на глобальному рівнях. Однак досвід світових банків демонструє, що

інновації несуть не лише можливості, а й ризики, які необхідно враховувати при реалізації стратегій вдосконалення.

Література

1. Largest banks worldwide. URL: <https://www.statista.com/statistics/269845/largest-banks-in-the-world-by-total-assets>
2. 10 Biggest Banks in the World. URL: <https://www.investopedia.com/articles/investing/122315/worlds-top-10-banks-jpm-wfc.asp>
3. UKRSIBBANK підтримав проведення події про інновації та технології — Forbes Tech 2024. URL: <https://ukrsibbank.com/news-post/forbes-tech-2024/>
4. Офіційний сайт Приватбанку. URL: <https://privatbank.ua/>
5. Кретов, Д. Удосконалення банківського обслуговування корпоративних клієнтів на основі цифрової трансформації фінансових технологій. *Сталий розвиток економіки*. 2024. 1(48). С. 183-188. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-25>
URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/download/901/863/>
6. Мартиняк, І. Інформаційні системи та технології в управлінні в умовах цифрової економіки. *Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції учених та студентів „Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства“*, 2022. С. 44-45.